

РЕШЕНИЕ

№ 18056

гр. София, 12.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в
публично заседание на 19.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **9979** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл.145 и следващите от АПК. Делото е образувано по жалба на М. А. Х., [дата на раждане], гражданка на С., подадена чрез пълномощник адвокат Д. Р. от Софийска адвокатска колегия, срещу Отказ за виза, издаден от В. К., завеждащ Консулска служба при Посолството на Република България в [населено място], Л., издаден на дата 26.08.2025г. и по заявление ВЕУ25000232 от 24.03.2025г. за национална виза тип "Д".

С жалбата се иска от съда да отмени процесния отказ, и да върне преписката на съответния административен орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. Претендира се, че с процесния отказ се ограничавали законни права и като незаконосъобразен поради противоречие с материалния закон. Претендира, че основанията за отказа са без мотиви в нарушение на чл. 59, ал.2, т.4 АПК. С решение на ДАБ било взето мотивирано решение оспорващата, заедно с децата ѝ да се събере със съпруга си в Република България. Претендира се, че съпругът на оспорващата бил работоспособен и готов да е грижи за семейството си, представил доказателства за осигурен доход и място за пребиваване, ая към настоящия момент нямало изявено от семейството намерение да живеят в страна, различна от България., а в случай на налична работа или законно основание в бъдеще, имал право да релокира по законен начин в трета държава. Към жалбата са представени копие на отказа, за виза и решение от ДАБ за събиране на семейството.

Пред съда оспорващата е представлявана от адв. Р. по пълномощие, същата поддържа жалбата като иска отмяната на отказа, претендира, че на основание отмяната на откази за визи в други съдебни производства, съдът следвало ад отмени и процесния отказ, претендира основателност на

жалбата. Пред съда адв. Р. представи копие на паспорта на оспорващата ведно с доказателства за семейни връзки, представени в производството по издаване на решението за събиране на семейството на територията на Република България, издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците.

Ответникът представляван от юрк. А. по представено пълномощно, изрази становище по представянето на доказателства в превод от апликанта - заявлението за виза. Иска от съда да вземе предвид, че справките в информационните масиви се извършват по името на апликанта на латиница.

По делото са приети доказателствата, представени по административната преписка и допълнително представените от страна на оспорващата. Административен съд София-град, Първо отделение 120-ти състав, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, извърши дължимата служебна проверка на оспорения акт, от фактическа и правна страна приема за установено следното:

По допустимостта на жалбата:

Отказът е връчен на дата 26. 08.2025г., а жалбата до съда е подадена на дата 05.09.2025г., с което е спазен срокът за обжалване по искането за отмяна. Жалбата е и допустима и по смисъла на чл.8, ал.4 ЗЧРБ, тъй като се претендира нарушение на чл.8 ЕКПЧ, което се основава и на доказани факти за семеен живот, предвид издаденото решение на председателя на дАБ за събиране на семейството.

По фактите съдът приема следното:

Видно от стандартен формуляр за отказ от 26.08.2025г., издаден от завеждащ консулска служба В. К. при Посолството на Република България в Б., Ливанска Република, със същия е постановен отказ по заявлението за виза, подадено на 24.03.2025г. от М. А. и на правно основание чл. 10, ал.1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ – има данни, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към друга страна. За компетентността на органа да издаде отказа са представени от ответника следните доказателства: Заповед № 60 /15.10.2023г. за назначаването на В. К. за първи секретар в качеството му на завеждащ консулска служба , да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри по образец за уведомление и обосновката за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, която заповед е издадена от посланик Я. Т.. За компетентността за издаване на процесния отказ е представена и Заповед № 95-00-26/16.01.2025г. на министъра на външните работи, с която по т. 4 се възлага на ръководителите на консулските и дипломатическите представителства да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да съставят, подписват и връчват /съобщават на заинтересованите лица формулярите съгласно приложение 7 към чл. 34, ал.3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим и по Приложение IV към чл. 32 от Визовия кодекс.

Видно от придружителното писмо, административната преписка съдържа заявлението за виза, застраховка, решение за събиране на семейството, карта на чужденец, паспорт. По административната преписка са представени и съдът приема, че са приложени към заявлението за виза следните документи: заявлението за виза, Решение № 12247/25.11.2024г. на председателя на ДАБ, застраховка за пътуване и за периода 24.04.2025г. до 25.05.2025г. на името на оспорващата, копие на българска лична карта на чужденец с предоставен хуманитарен статут за М. А. Н.. Ответникът не представи копие на сирийския паспорт на оспорващата, но се представи от адв. Р., като данните от копието съвпадат с попълнените данни в заявлението за виза. Предвид данните за съдържанието на административната преписка по заявлението за виза, съдът приема, че изискващото се копие на паспорт на М. А. е представен към заявлението.

Заявлението за виза е подадено на 25.03.2025г., а видно от съдържанието му, представено в копие, същото не съдържа фото-снимка на заявителя. От представеното копие и от превода на заявлението е видно, че значителна част от графите с относими данни не са попълнени. Така няма данни по т. 23 Цел на пътуването, няма отбелязване нито по т. 24 – допълнителна информация за целта на престоя. По т. 25 - страна -членка на основно местоназначение – други страни членки като допълнително местоназначение. По т. 27 – Брой влизания също няма данни, няма посочена планирана дата на пристигане и на заминаване . Няма отбелязване и по останалите точки от заявлението от 28 – 29 няма данни. По т. 30 не са посочени данни за мястото на настаняване в държавата-членка нито по т. 32 за пътните разходи и за разноските за издръжка по време на престоя на заявителя как или от кого се покриват.

На основание Решение № 5299/08.04.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, с което на М. А. Н., [дата на раждане] , гражданин на С., е предоставен хуманитарен статут и молба с вх. № УП23246/23.08.2024г., искане за събиране на семейството, с Решение № 12247/25.11.2024г. председателят на ДАБ е разрешил на М. А. Н. да се събере на територията на Република България със своята съпруга М. А. Х. и с малолетните си деца М., Б., А., Е., Р. и Ф.. Съгласно мотивите на решението, въз основа на представените доказателства, са установени семейните връзки, в това число, че оспорващата М. А. Х. е съпруга на М. А. Н.. Адв Р. представи доказателства за семейни връзки - удостоверение за брак между М. А. и М. А. Н., сключен през 2011г., индивидуално извлечение от гражданския регистър и които е видно, че са предсатвени в производството пред Държавна агенция за бежанците по издаването на решението за събиране на семейството – съдържат печат за вх. Номер от дата 23.08.2024г.

Във връзка с проведената съгласувателна процедура от страна на ТД на ДАНС П., е изразено положително становище – писмо от 22.12.2025г.- л. 47 от делото. В същото е посочено, че положителното становище на ДАНС не обвързва останалите компетентни органи в съгласувателната процедура, които могат да постаноят отказ по заявлението за виза на основание други хипотези по чл.10, ал.1 ЗЧРБ.

При така установеното по фактите, съдът формира следните правни изводи:

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е уреден в Закона за чужденците в Република България. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР).

Оспорените откази за издаване на виза са издадени от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от В. К. – завеждащ Консулска служба при Посолството на Република България в Б., Република Л., който съгласно представените заповеди на министъра и на посланика в Л., е оправомощен от посланика да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец

съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР.

Основанията за отказ да се издаде виза на чужденец, са изрично и изчерпателно посочени в чл.10, ал.1 от ЗЧРБ, а компетентният административен орган разполага с оперативната самостоятелност да прецени, налице ли са основанията по смисъла на чл.10, ал.1 от ЗЧРБ и чл.34 от НУРИВОВР, като съгласно последната норма не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл.10 ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец, съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него лице, а в случай на издаване на виза на границата – от ръководителя на органа по чл.10, ал.2 или от упълномощено от него длъжностно лице. В този формуляр се вписват мотивите, като се посочва основаниято за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В съответствие с посочената правна уредба, то е спазено изискването за форма – оспореният отказ за издаване на виза тип „D“ е обективиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, изискуеми и съгласно общите правила, визирани в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК (вж. в този смисъл решение № 2087/22.02.2024 г. по адм. д. 7021/2023 г. на ВАС и др.). Доводите в жалбата, че решението не е правно и фактически мотивирано и само на това основание жалбата следва да бъде уважена, са неоснователни изцяло. Касае се за издаването на отказ за виза върху стандартен формуляр - бланка, който отказ е издава като са отбелязани основанията в него, указано е правото на обжалване пред настоящия съд. Мотивите на стандартния формуляр са предварително определени, и органите са длъжни да използват този стандартен формуляр за да мотивират своите решения за отказ да издадат виза на различните основания, предвидени в чл.10 ЗЧРБ.

Що се касае до обхвата на съдебния контрол, в контекста на обжалването пред съда, то съгласно чл. 168 АПК този контрол предвид препращането по чл.146 АПК, се отнася както до спазването на формалните основания, така и до материалната законосъобразност на отказа, като се вземат предвид всички обстоятелства по административната преписка, както фактически, така и правни, на които компетентният орган е основал акта си – чл.142 и чл.170 АПК.

В отказа за издаване на виза са посочени както правни основания (чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ), така и фактически основания за издаването му. Изложени са кратки мотиви, а именно в допълнителна забележка, че: налице е информация, въз основа на която може да се направи обоснован извод, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Посоченото е достатъчно за упражняване на правото на жалба и ефективна защита, както и ефективен съдебен контрол.

По спазването на изискванията по процедурата, съдът съобрази следното:

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са императивно установени в ЗЧРБ и в Наредбата. Съгласно приложимата норма на чл.8, ал.1 ЗЧРБ чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен паспорт или заместващ го документ за пътуване, както и виза, когато такава се изисква. Както посочва и адвокатът, съгласно чл.8, ал.5 ЗЧРБ, след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

Следва обаче да се прави разлика между процедурата и материалните изисквания за издаване на

виза за лицата, членове на семейството. Според определението, дадено в чл.3, ал.1 от Наредбата, визата е разрешение, издадено от Република България, за влизане и пребиваване, транзитно преминаване или летищен транзит. Целта на въведения разрешителен режим е свързана преди всичко с националната сигурност, съгласно определението дадено в §1, т.1 от ДР на ЗДАНС, вр. с чл.2 от Закона за управление и функциониране на системата за национална сигурност. Разпоредбата на чл.27, ал.6 от НУРИВОВР задължава консулските длъжностни лица да извършат проверка на декларираните от заявителите данни преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза.

Задължително заявлението се изпраща на Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове, Ш. информационна система и В. информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай, че е заявено такова по реда на чл.22 от Визовия кодекс. Съгласно Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15 август 2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи, МВнР чрез дирекция „К. отношения“ съгласува заявленията за издаване на визи с Държавна агенция „Национална сигурност“ и с Дирекция „Миграция“ на Министерството на вътрешните работи.

Нормата на чл.20, ал.4 от Инструкцията разпорежда, че ако няма отрицателни становища от ДАНС и от ДМ, и има положително становище на визовите органи, че не са налице основанията по чл.10, ал.1 ЗЧРБ, издаването на визата се разрешава. Анализът на цитирания законов текст налага извода, че за издаване на виза е необходимо кумулативно да са налице две предпоставки – да няма отрицателни становища от специализираните органи и положително становище на визовите органи. Съществуват и различни основания за отказ по чл.10, ал.1 ЗЧРБ, които зависят от преценката на органите, компетентни за издаването на виза. Несъгласието само на един от органите, участващи в съгласувателната процедура е достатъчно за да обоснове отказ за виза. От анализа на разпоредбата на чл.34, ал.1 от Наредбата, във вр. с чл.10, ал.2 от Инструкцията следва извод, че отрицателното становище на ДАНС, обвързва останалите компетентни органи, участващи в съгласувателната процедура, само положителното становище на ДАНС не обвързва визовите органи, които могат да постановят отказ по заявлението за виза, съгласно другите хипотези, посочени в чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ.

В казуса по делото не е налице втората кумулативно предвидена предпоставка – положително становище на визовите органи. Следователно, не е допуснато нарушение на процедурата при издаването на процесния отказ за виза. По материалната законосъобразност на отказа съдът съобрази следното:

На първо място следва да се посочи, че към процесното заявление за издаване на виза тип „Д“ - формуляр по образец, са приложими изцяло разпоредбите на националното право и конкретно разпоредбите на Закона за чужденците в Република България и Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. Касае се за национална виза, която Република България предоставя на гражданите на трети страни. Както е видно от чл.9, ал.2, т.3 ЗЧРБ - виза тип „С“или виза за краткосрочно пребиваване с цел планирано пребиваване се издава на чужденец, който влиза в държавите членки и асоциираните към Шенген държави еднократно, двукратно или многократно, за общ срок на пребиваване не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период. А съгласно чл.5, т.2 от същата наредба, визата за краткосрочно пребиваване

(виза вид „С“), която е единна виза съгласно чл. 2, т. 3 от Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс). Виза за дългосрочно пребиваване не е предвидена по правилата на този кодекс. Второ, в казуса по делото не се касае за заявление за издаване на виза за събиране на семейството на „бежанец“, съответно не се касае за изключения от общите задължения за представяне на документи към заявлението - освобождаване от изискванията за доказване на доходи и жилище. Касае се за събиране на семейството на лице с предоставен „хуманитарен статут“, съгласно Решение № 12224/25.11.2024г. на председателя на ДАБ, с което е разрешено на съпруга на оспорващата – М. А. Н., да се събере със съпругата и децата си на територията на Република България. Съгласно § 1а на ЗУБ, с изменението на този закон с ДВ, бр. 52 от 2007 г., са въведени само разпоредбите на глава пета на Директива 2003/86/ЕО на Съвета за правото на събиране на семейството - ГЛАВА 5 „Събиране на семейства на бежанци“. Директивата в цялост е въведена в националното право в съответните разпоредби на Закона за чужденците в Република България – измененията на закона с ДВ бр. 29 от 2007г. , съгласно § 40 от цитирания ЗИД на ЗЧРБ, в който е посочено, че се въвеждат и разпоредбите на Директива 2003/86/ЕО на Съвета за правото на събиране на семейството.

Следователно, Директива 2003/86/ЕО е въведена в цялост в българското законодателство, в чл. 34 на ЗУБ законодателят е въвел само в глава пета на Директива 2003/86/ЕО - като е въвел обща процедура и компетентен орган за всички лица, на които е предоставена международна закрила, не е дерогирал останалите разпоредби на директивата, намерили отражение и в изискванията при кандидатстване за визи за събиране на семейството за всички останали чужденци, към които следва да бъдат отнесени лицата, с предоставен хуманитарен статут от българската държава. По българското право няма разпоредба, която предвижда, че режимът за издаване на визи при събиране на семейство на бежанци, се прилага и за събиране на семействата на лицата с предоставен хуманитарен статут. Разграничението, което прави директивата на лицата със статут на бежанец и останалите лица, следва да бъде спазено.

Дерогации от определени изисквания към заявленията за визи – за издръжка и жилище, са предвидени във връзка с решение за събиране на семейство на бежанец, какъвто не е процесния случай. Конкретно чл.12 от Директива 2003/86 ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството, които обаче се отнасят само за решения за събиране на семейство на бежанец, по дефиницията за целите на директивата по чл.2, буква б) от същата: „бежанец“ означава всеки гражданин на трета страна или лице без гражданство, ползващо се със статут на бежанец по смисъла на Женевската конвенция за статута на

бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с протокола, подписан в Ню Й. на 31 януари 1967 г.

Само членовете на семейство на лице, което е признато от държавите -членки за бежанец, попада в освобождаването, предвидено по чл.12 от Директивата за спазване на изискванията по чл.7 от същата. Така според чл.12, пар.1 от Директивата: „ 1. Чрез дерогация от член 7 държавите-членки не изискват от бежанеца и/или членовете на семейството му да представят във връзка с молби, отнасящи се до членовете на семейството, визирани в член 4, параграф 1, доказателства, че бежанецът изпълнява изискванията на член 7.“ От своя страна, разпоредбата на чл. 7, параграф 1 от Директивата изисква към заявлението за виза да бъдат представени доказателства за това, че кандидатът разполага със: „а) жилищни условия, считани за нормални за сравнимо семейство, живеещо в същия район и покриващи изискванията на общите здравни норми и нормите за безопасност, които са в сила във въпросната държава-членка; б) медицинска застраховка за всички рискове, които обикновено се покриват за нейните собствени граждани във въпросната държава-членка, за самия кандидат и членовете на неговото семейство. в) стабилни и регулярни финансови ресурси, които са достатъчни, за да издържа себе си и членовете на своето семейство, без да прибегва до системата за социално подпомагане на въпросната държава-членка. Държавите-членки оценяват тези финансови ресурси с оглед характера им и тяхната регулярност и могат да вземат под внимание нивото на минималните национални възнаграждения или пенсии, а също и броя на членовете на семейството.“

Обратното, за членовете на семейство на чужденец, който не е признат за бежанец, в полза на които е издадено решение за събиране на семейството от орган на държава-членка, към заявленията за виза са относими изискванията по чл.7, пар.1 от Директивата, каквито изисквания се съдържат и по националното право за конкретния вид виза Д - изрично в чл.19, ал.1 Наредба относно изискванията за представяне на документи към заявлението за виза за дългосрочно пребиваване.

Така от чл.19, ал.1, т. 1 от Наредбата следва, че освен документите и информацията по чл.13, ал.1 от Наредбата, кандидатът за виза за дългосрочно пребиваване следва да представи и документ по чл.14 -медицинска застраховка. В чл.19, ал.1, т.2 от Наредбата е предвидено изискване кандидатът за виза за дългосрочно пребиваване да представи и документи и копия на тях, обосноваващи искането за виза за дългосрочно пребиваване и за притежаване на финансови средства за издръжка и подслон.

Съгласно чл.20, ал.1 от Наредбата, освобождават се от задължението за предоставяне на доказателства за осигурена издръжка, настаняване и транспорт - освен други лица и по т. 3 - лицата кандидатстващи за издаване на виза за дългосрочно пребиваване с цел събиране на семейства във връзка с предоставен

статут на бежанец или убежище на територията на Република България - въз основа на писмено решение от Държавна агенция за бежанците. Казусът по делото не попада в тази хипотеза.

Следователно, еднозначно както по Директива 2003/86 ЕО, така и по националното право, са освободени от изискването за доказване на издръжка, настаняване и транспорт, само членове на семействата на лица, признати за бежанци, съответно лица, на които е предоставен статут на бежанец. Посочените понятия са еднозначно определени както по националното право, така и по правото на ЕС и изрично разграничават лицата, признати за бежанци съответно лицата с предоставен статут на бежанец от лицата, на които е предоставен хуманитарен статут по националното право или субсидиарна закрила по правото на ЕС - Директива 2011/95 /ЕС.

Така в пар.1, от ДР на Закона за убежището и бежанците, изрично са разграничени понятията за статут на бежанец и хуманитарен статут : по т.18 - „Статут на бежанец“ означава признаването от Република България на гражданин на трета държава или лице без гражданство за бежанец и по т.19 „Хуманитарен статут“ означава признаването от Република България на гражданин на трета държава или на лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за предоставяне на хуманитарен статут. Идентично в чл.2 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, са разграничени понятията за международна закрила - като събирателно понятие за статут на бежанец и субсидиарна закрила - по буква а) от разпоредбата на директивата която препраща към определенията на понятията по букви д) и ж). Според буква д) от разпоредбата „статут на бежанец“ означава признаването от държава-членка на гражданин на трета държава или лице без гражданство за бежанец; а според буква ж) „статут на субсидиарна закрила“ означава признаването от държава-членка на гражданин на трета държава или лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила;”.

Нещо повече, дори и по отношение на признатите лица за бежанци е допустимо да бъде предявено изискване да отговарят на изискванията по чл.7, пар.1 от Директива 2003/86. Така в чл. 12, пар.1, изречение трето от Директивата е въведена правната възможност за лицата с предоставен статут на бежанец да бъде въведено изискване за представяне на доказателства за доходи и жилище, в случай, че подадат молбата за събиране на семейството повече от 3 месеца от признаването на лицето за бежанец.

Следователно, ако националният законодател или по правото на ЕС е имал предвид, че изключението от представяне на документи за осигурени финансови условия и

жилище по време на престоя, обхваща и лицата, на които е предоставен хуманитарен статут на основанията по чл.9 от ЗУБ или субсидиарна закрила на основанията по чл.15 от Директива 2011/95/ЕС, са могли да го предвидят като се определи изключението от изискванията като приложимо към понятието за лица, на които е предоставена международна закрила от държавите членки. След като това не е направено, следва изключението от изискванията при подаване на заявленията за виза, предвидени за събиране на семейство на лица, на които е предоставен статут на бежанец, да се прилага в точния му смисъл и стриктно само по отношение на тези лица. Обратното тълкуване би било в нарушение на точната воля на законодателя, в противоречие с принципа за стабилност на публичните финанси, прогласен в чл.119, ал.1 ДФЕС, а Сектор "Финанси", както и правораздаването, са определен за стратегическа дейност от значение за националната сигурност, съгласно Списък на стратегическите обекти и дейности от значение за националната сигурност, приет с Постановление № 181 от 20 юли 2009г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност.

Следователно, правното положение на оспорващата – качеството на член на семейството на лице с предоставен хуманитарен статут от българската държава, не попада в приложното поле на разпоредбите, които предвиждат изключения от изискванията при подаването на заявленията за виза по решение за събиране на семейството, предвидени по националното право или по правото на ЕС.

Основанията за отказ да се издаде виза на чужденец, са изрично и изчерпателно посочени в чл.10, ал.1 от ЗЧРБ, сред които основания е и наличието на данни, че целта на влизането е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Компетентният административен орган разполага с оперативната самостоятелност да прецени, налице ли са основанията по смисъла на чл.10, ал.1, т.22 от ЗЧРБ, а проверката на съда в тази връзка е ограничена от чл.169 АПК. За да бъде издаден благоприятен административен акт – виза, за всеки един подал заявление молител следва да бъдат кумулативно налице двете фактически основания – от една страна да бъде доказана целта на престоя, а от друга страна – условията за него.

Видно от разпоредбата на чл.170, ал.2 от АПК, когато се оспорва отказ за издаване на административен акт, оспорващият следва да установи, че са били налице основанията за неговото издаване. За разрешаване на спора Съдът следва да съобрази последиците от доказването или недоказването. Тежестта на доказване е правото на Съда да приеме за неслучил се всеки факт, за чието съществуване няма доказателства по делото и по аргумент от нормата на чл.171, ал.4 от АПК тя е приложима когато на страната, носеща тежестта на доказване, са дадени указания, че за факта не сочи доказателства. С определението за насрочване Съдът указа на оспорващата доказателствената ѝ тежест да установи съществуването на фактите и

обстоятелствата, посочени в жалбата, на които основава своите искания или възражения и възможността да ангажира всички допустими доказателства, и така да докаже твърденията, че са изпълнени всички изисквания за издаване на виза по подаденото заявление.

От страна на оспорващата не се възрази, че са представени други доказателства към заявлението за виза освен приетите по делото, като съдът приема, че доказателства за осигурено жилище, средства за издръжка и медицинска застраховка за срока на визата, не са представени. Твърденията за готовност на съпруга да се грижи за семейството в жалбата, за представени доказателства за осигурен доход, останаха недоказани. Също така, видно от мотивите на решението за събиране на семейството няма обсъждани такива основания. Следователно, тези твърдения са недоказани. В заявлението за виза оспорващата не е посочила адрес на пребиваване в страната, а дори това да е адресът на съпруга ѝ, посочен в личната карта - в [населено място], обл. П., не се представиха доказателства за достатъчна жилищна площ и възможност да ползва жилището за срока, за който се иска визата. Всъщност в случая не е посочен срок на влизане и напускане на територията на страната, предвид на което не може да ес прецени спазване на изискването за осигуряване на медицинска застраховка за целия период на визата, в случая е представена такава само за 1 месец след подаване на заявлението. Доказателства за намерение на семейството да се събере на територията на страната фактически по делото липсват. Разрешението е издадено именно за събиране на територията на страната на семейството на съпруга на оспорващата, което очевидно се доказва с данни за разполагаемо жилище, достатъчно за членовете на семейството, в случая се касае за 8 членно семейство, за достатъчно и сигурни доходи за издръжка, така че членовете на семейството да не са в тежест на социалната система на държавата членка. Именно данни за посочените обстоятелства, както и здравната застраховка, изрично са предвидени по чл.7, пар.1 от Директивата идентично и по българското законодателство, обсъдени по-горе и са индиция за намерение за трайно установяване на територията на страната, както и за изискването, че членовете на семейството нае лице, с предоставен хуманитарен статут няма да бъдат в тежест на социалната система на страната. В случай на легална трудова заетост от страна на съпруга на оспорващата, такива данни ще бъдат установени поради изискването за регистрация на трудовите договори, за плащане на здравни осигурителни вноски от работодателя. Разпоредбата на чл.27, ал.6 от НУРИВОВР задължава консулските длъжностни лица да извършат проверка на декларираните от заявителите данни преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза. Задължително заявлението се изпраща на Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове.

След като такива данни нито са посочени в заявлението, нито се установяват от приложени документи, то намерението за пребиваване в страната във връзка с

решението за събиране на семейството, действително не е доказано по процесното заявление за виза.

Решението за събиране на семейството – влязъл в сила административен акт, няма за автоматична правна последица издаването на виза на посочените в същото лица, решението за събиране на семейството е допустимо да бъде издадено и без да са представени официални документи за самоличност, а само въз основа на подписана декларация от лицето, на което е предоставена международна закрила. Визата на членовете на семейството се издава по реда за издаване на визи и от компетентни органи при спазване на приложимите изисквания за издаването на визите. Целта на визовия режим е именно контрол на лицата, които влизат на територията на българската държава и на територията на ЕС, която не може да се постигне без точното установяване на самоличността на лицата и преценката на лично основание заявлението за виза. Именно поради тази цел, решението за събиране на семейството не поражда автоматични правни последици за издаване на виза, решението също не е равностойно на поето задължение за издаване на визи от страна на държавата нито по националното право нито по правото на ЕС. Както се посочи, за легалното влизане на територията на страната с цел събиране на семейството на лице с предоставен хуманитарен статут от българската държава, са приложими изискванията за издаване на визи по НУРИВОВ, недопустимо е да бъде издадена виза само въз основа на проверките на органите на ДАБ при постановяване на решението за събиране на семейството, доколкото с тази разпоредба - чл. 34 ЗУБ, не са въведени и конкретни изисквания относно издаването на визите в дерогация от общи режим, като например за задължителното представяне на документ за пътуване, издаден от държавата по произход на кандидата и с определени изисквания за срока на валидност на този документ. Също така, именно с цел борба с измамите, Европейския съюз съществува и системата PRADO - Публичен регистър на автентичните документи за пътуване и самоличност, който включва и данни за такива документи извън ЕС, и в частност за С..

В случая изискването за представяне на „редовен документ за задгранично пътуване“ по чл.13, ал.1, т.1 от НУРИВОВ е изпълнено, предвид, че представянето на такъв документ се сочи в придружителното писмо на юрк. А..

Не е изпълнено нито едно от останалите, обсъдени по-горе, изисквания: Не са представени доказателства за осигурени финансови средства за издръжка и подслон на оспорващата – чл.19, т.2 НУРИВОВ. Пред съда идентично не са представени данни за разполагаеми средства от съпруга и за доходи от упражнявана трудова заетост на територията на страната, нито за сключен договор за наем на достатъчно по площ жилище за срока на исканата виза. Условието на престой – издръжка и жилищно настаняване в Република България за срока на визата са недоказани.

Заявлението за виза не съдържа попълнени важни реквизити, които са от значение за разрешаването ѝ, дори не е посочена целта на пътуването, съпруга на оспорващата и децата ѝ, освен другите данни, обсъдени по-горе. В процедурата по разглеждане на процесното заявление за виза не е предвидено задължение за изискване на допълнителни документи или указания за нередовности, което съставлява облекчена от гледна точка на процесуалните въпроси процедура, консулското длъжностно лице се произнася по същество на заявлението само въз основа на представените документи и извършените задължителни проверки.

Предвид изложеното, основанията за отказа за виза в казуса по делото следва да се приемат за установени: по чл.10, ал.1, т. т. 17 и т. 22 ЗЧРБ – след като няма достоверни данни, че има осигурени жилище с подходящи условия, достатъчно и сигурни доходи за издръжка и престой в страната, то не може да се направи извод, че целта на исканата визата е да се събере със съпруга си на територията на страната и във връзка с представеното решение за събиране на семейството. В мотивите на процесния отказ органът се е позовал на предвидени в закона основания за отказ за предоставяне на виза. Така съгласно чл. 10, ал.1, т. 17 ЗЧРБ, визата се отказва, когато чужденецът "не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит;", а по т. 22 на същата разпоредба - визата се отказва когато "има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава;".

Всичко изложено подкрепя извода, съответен на приложените правни основания по чл.10, ал.1, т. 17 и т.22 ЗЧРБ, че целта на визата е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава, и която следва да се приеме за доказана. Следва и извод и за материална законосъобразност на оспорения отказ.

Твърденията на адвоката, че се ограничавали „законни права“ на оспорващата с процесния отказ за виза са изцяло неоснователни. На първо място се касае за изпълнение на законоустановени изисквания по заявлението за виза. На следващо място, съпругът на оспорващата М. А. Н. е сирийски гражданин с предоставен хуманитарен статут от българската държава, който има временен характер и подлежи на преразглеждане при промяна на обстоятелствата, при които е предоставена закрилата – чл.17, ал.1 ЗУБ. Видно от българския му документ за самоличност -л.17/18 от делото, същият е издаден на 31.07.2024г. и е валиден до 16.04.2027г., т.е. за срок по-малко от 3 години и без задължение от страна на българската държава да издаде нов документ и продължи пребиваването му. Тъй като пребиваването на съпруга не е безсрочно, събирането на семейството за 1 година според срока за визата, без осигурени издръжка и подслон, не е в интерес на семейството. Следва да се посочи също, че заявлението за виза е подадено около 1 година преди да изтече срока на личния документ на съпруга на оспорващата.

В контекста на разрешението за събиране на семейството на територията на Република България, процесният отказ за виза нарушава правото на личен и семеен живот по чл. 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Европейският съд по правата на човека приема по приложението на чл.8 от Конвенцията в обобщение, че:

-Правото на зачитане на семейния живот не гарантира по общ начин правото да се избира най-подходящото място, на което да се води семеен живот(Решение от 28 ноември 1996 г., по дело А. срещу Н. § 71.).

-ЕКПЧ не гарантира по никакъв начин право на чужденеца да влиза и пребивава на територията на конкретна държава; държавите имат право да контролират влизането на чужди граждани на тяхна територия, като се съобразяват с поетите от тях ангажименти по международни договори. В областта на имиграционната политика държавите нямат задължение да зачитат избора на сключилите брак чужди граждани за тяхното съвместно съжителство и да позволяват събирането на семейства на тяхна територия. (Решение по дело В. срещу А. от 12 юни 2012 г., § 78 и цитираната съдебна практика).

- ЕСПЧ не дава тълкуване, според което държавите –членки да са задължени да предоставят право на влизане на лице без документ за пътуване в чужбина, издаден от държавата на гражданството му или от друга държава, на първо място. Също този съд не е дал и тълкуване на чл. 8 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), че следва да бъдат допускани да влизат членове на семействата на граждани на трети страни, които не са признати за бежанци, във всички случаи и без доказателства за разполагаеми средства за издръжка и жилище за срока на визата. Някоя разпоредба от ЕКПЧ не задължава договарящата държава безусловно да предоставя право на влизане на членове на семействата на граждани на трети страни и правото на събиране на семействата на лица, които не са бежанци, също и за социална тежест за държавата, касае се за ползване на право при определени условия.

-В решение по дело DAVO v. S., (Application no. 12510/18), Решение от 18 януари 2024г., станало окончателно на 18.04.2024г., в т. 89 ЕСПЧ разисква случаите, в които изключва задължение на договаряща държава да предостави събиране на семейството – когато са налице едно или няколко, не обсъжда право на влизане на член на семейството. Две от основанията, в които не възниква такова задължение са : 1)Лицето, което иска събиране на семейството, е имало ограничени връзки с приемащата страна – по подразбиране когато е пребивавало там само за кратко време или е пребивавало там незаконно. Съдът изрично посочва, че не е имало случай да е установил задължение от страна на държавата членка да предостави събиране на семейството на чужденец, на когото е било предоставено само краткосрочно пребиваване или разрешение за временно пребиваване, с член на

семейството, който не е влязъл в приемащата страна. 2) Също ЕСПЧ посочва и случаят, при който лицето, което иска събиране на семейството (спонсорът), не е могло да докаже, че разполага с достатъчен независим и траен доход, който не е социално подпомагане, за да осигури основните разходи за издръжка на членовете на семейството си. Също в т. 90 от решението е посочено, че съществува консенсус на международно и европейско ниво относно необходимостта бежанците да се възползват от процедура за събиране на семейството, която е по-благоприятна от предвидената за други чужденци.

-По делото *Senigo Longue and others v. F.* – Решение от 10 юли 2014г. на ЕСПЧ по жалба № 19113/09, по т. 59- 63 ЕСПЧ припомня принципните положения във връзка с чл.8 ЕКПЧ: 1) Необходимостта от постигане на справедлив баланс между конкуриращите се интереси на индивида и общността като цяло, както и, че държавата се ползва с известна свобода на преценка; държавите имат право, без да се засягат техните договорни задължения, да контролират влизането и пребиваването на чужденци на тяхна територия; 2) Член 8 не налага общо задължение на държавата да уважава избора на държавата на пребиваване на имигрантите и да разрешава събиране на семейства на нейна територия, въпреки това в случай, отнасящ се до семейния живот, както и до имиграцията, обхватът на задълженията на държавата варира в зависимост от конкретната ситуация на съответното лице и общия интерес; 3) Съдът посочва факторите, които трябва да се вземат предвид в този контекст: степента, до която семейният живот е действително възпрепятстван, степента на връзките, които съответните лица имат с въпросната договаряща държава, дали съществуват непреодолими пречки пред семейството, живеещо в страната на произход на едно или повече от съответните лица, и дали съществуват фактори, свързани с имиграционния контрол или съображения за обществена политика, които натежават в полза на изключването;

Неоснователна е претенцията в жалбата за съществуващо законно право, нарушено с процесния отказ в жалбата. Нито националното право нито международни договори, по които българската държава е страна, не предоставят на граждани на трети страни право на влизане на територията на страната, нито субективно право на виза. Самото съществуване на задължението за виза изключва съществуването на субективно право на влизане на територията. Визата е задължение и предварително изискване за влизане на територията на страната, с издаването ѝ се преследва легитимна цел - като целта за борба срещу нелегалната миграция и злоупотребите, а правото на българската държава да контролира влизанията в страната на граждани на трети страни, е част от държавния суверенитет - установен принцип в международното право, както признава и ЕСПЧ.

Самото въвеждане от законодателя на правната възможност за отказ за виза изключва задължението за издаване на виза по всяко заявление за виза, издаването на виза не съставлява автоматична правна последица от влязъл в сила

административен акт като решението за събиране на семейството. Издаването на виза е различно от производството по решение за събиране на семейството, посоченото разрешение не съставлява и разрешение за влизане на територията на българската държава.

В заключение, само въз основа на решението за събиране на семейството, издадено от председателя на ДАБ, не възниква каквото и да е субективно право, в това число право на влизане в страната на оспорващата, нито право да бъде издадена виза, касае се само за правна възможност, но не и за субективно право или за задължение от страна на българската държава да издаде виза.

На основание всичко изложено, жалбата е неоснователна и съдът следва да постанови отхвърлянето ѝ, предвид на което на правно основание чл. 172 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. А. Х., [дата на раждане] , гражданка на С., срещу Отказ за виза, издаден от В. К., завеждащ Консулска служба при Посолството на Република България в [населено място], Л., издаден на дата 26.08.2025г. и по заявление ВЕУ25000232 от 24.03.2025г. за национална виза тип "Д".

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: